

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Για την εκτέλεση των εργασιών της, κάθε επιχείρηση διαθέτει την λεγόμενη επιχειρηματική περιουσία. Το σύνολο δηλαδή των αγαθών στα οποία έχουν επενδυθεί τα κεφάλαια της επιχείρησης.

Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία της επιχείρησης διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- Στα Πάγια Περιουσιακά στοιχεία και
- Στα Κυκλοφορούντα Περιουσιακά στοιχεία.

Πάγια ονομάζονται τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για διαρκή και μόνιμη χρησιμοποίηση στην επιχείρηση σε περισσότερες από μία διαχειριστικές χρήσεις.

Για την ένταξη ενός αγαθού στα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται δύο βασικά κριτήρια:

1. Προορισμός χρήσης του αγαθού

Ένα αγαθό που σε μία επιχείρηση μπορεί να είναι πάγιο σε μία άλλη επιχείρηση μπορεί να είναι εμπόρευμα. Για παράδειγμα, ενώ για μία επιχείρηση εμπορίας επίπλων γραφείου τα έπιπλα που έχει στην κατοχή της είναι εμπορεύματα για μία άλλη επιχείρηση εμπορίας τροφίμων, τα έπιπλα που έχει στην κατοχή της είναι πάγια στοιχεία. Ακόμη και στην επιχείρηση εμπορίας επίπλων υπάρχουν γραφεία που προορίζονται για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των γραφείων αντί για να μεταπωληθούν. Με βάση λοιπόν τον προορισμό τους και σε αυτή την επιχείρηση τα συγκεκριμένα γραφεία θα ενταχθούν στον πάγιο εξοπλισμό της.

2. Αναμενόμενη διάρκεια ζωής

Για να ενταχθεί ένα αγαθό στα πάγια θα πρέπει να προορίζεται για χρήση μεγαλύτερη από ένα τουλάχιστον έτος. Θα πρέπει, δηλαδή, να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της επιχείρησης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων παρακολουθούνται στους λογαριασμούς της ομάδος 1 του σχεδίου λογαριασμών και ειδικότερα στους λογαριασμούς:

10	Εδαφικές εκτάσεις
11	Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα
12	Μηχανήματα – Τεχνικές εγκαταστάσεις – Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
13	Μεταφορικά Μέσα
14	Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός
15	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων
16	Ασώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως
18	Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
19	Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

Στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων τα θέματα που άπτονται της λογιστικής αντιμετώπισης των παγίων είναι δεκάδες. Ενδεικτικά αναφέρονται ο τρόπος κτήσης τους (Αγορά, προσθήκη, βελτίωση, δωρεά, ιδιο-παραγωγή, κτλ.), ο τρόπος υπολογισμού των αποσβέσεων τους, η αναπροσαρμογή της αξίας ορισμένων κατηγοριών παγίων, η ιδιο-κατασκευή παγίων, η ενοικίαση παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και πλήθος περιπτώσεων που η λογιστική αντιμετώπιση τους δεν αναφέρεται άμεσα στο Ε.Γ.Λ.Σ. Προκύπτει όμως από τις αρχές τήρησης των λογαριασμών του καθώς και από άλλες νομοθεσίες όπως τη φορολογία εισοδήματος για τις περιπτώσεις των αναπροσαρμογών.

Στις παραγράφους που ακολουθούν γίνεται προσπάθεια να αναφέρουμε τις συνηθέστερες περιπτώσεις λογιστικής αντιμετώπισης των παγίων περιουσιακών στοιχείων και τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη της αντιμετώπιση τους μέσα από ένα σύγχρονο μηχανογραφικό σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων.

Άρθρα Λογιστικής

Αγορά Παγίου

Για κάθε απόκτηση παγίου περιουσιακού στοιχείου με την διαδικασία της αγοράς θα πρέπει να ακολουθήσουμε την παρακάτω διαδικασία για την λογιστική του ενημέρωση.

Για κάθε κίνηση αγοράς παγίου ενημερώνεται ο λογαριασμός Γενικής Λογιστικής της ομάδας 1 ανάλογα με την κατηγορία του παγίου (έπιπλο, μηχάνημα, αυτοκίνητο, κλπ).

Ο τελευταίος βαθμός του λογαριασμού αυτού στο Λογιστικό σχέδιο μπορεί να αναλύεται και ανά συντελεστή Φ.Π.Α. Παράλληλα χρεώνεται και ο λογαριασμός του ΦΠΑ ανάλογα εάν το παραστατικό αγοράς έχει Φ.Π.Α.

Ο λογαριασμός που θα πιστωθεί είναι ένας λογαριασμός Προμηθευτή Παγίων (50.09)

Παράδειγμα άρθρου αγοράς παγίων :

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%	X	
54.00.28.18	Φ.Π.Α. Αγοράς Παγίων 18%	X	
50.00.09.00	Προμηθευτές Παγίων Εσωτερικού		Π

Το ίδιο άρθρο γίνεται και στις περιπτώσεις προσθηκών – βελτιώσεων.

Σε περίπτωση επίσης που σε ένα τιμολόγιο περιέχονται δύο πάγια με διαφορετικούς συντελεστές Φ.Π.Α. ή διαφορετικούς λογαριασμούς λογιστικής ένταξης τότε το λογιστικό άρθρο που θα παραχθεί πρέπει να έχει την μορφή:

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%	X	
54.00.28.18	Φ.Π.Α. Αγοράς Παγίων 18%	X	
14.00.00.08	Αγορές Επίπλων με ΦΠΑ 8%	X	
54.00.28.08	Φ.Π.Α. Αγορών Παγίων 8%	X	
50.00.09.00	Προμηθευτές Παγίων Εσωτερικού		Π

Όσο για την ενημέρωση της Αναλυτικής Λογιστικής για όλες τις περιπτώσεις αγορών – προσθηκών – βελτιώσεων παγίων δεν χρειάζεται να γίνει κανένα άρθρο στην Αναλυτική Λογιστική.

Τέλος, η κτήση του παγίου μπορεί να γίνει και με άλλους τρόπους εκτός από την αγορά του. Για παράδειγμα μπορεί να γίνει κτήση από δωρεά, από εκχώρηση οικοπέδου με αντιπαροχή, με ανταλλαγή, κλπ. Σε αυτές τις περιπτώσεις χρεώνεται το πάγιο με την σχετική αξία (μία δραχμή για τη δωρεά) και πιστώνεται αντίστοιχα ο σχετικός λογαριασμός του λογιστικού σχεδίου.

Ενδοκοινοτικές Αποκτήσεις (Αγορές) Παγίων

Εκτός από τις περιπτώσεις αγοράς παγίων από το εσωτερικό έχουμε και τις περιπτώσεις αγοράς παγίων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτή την περίπτωση τα άρθρα που πρέπει να γίνουν είναι:

Χρεοπιστώνονται οι παρακάτω λογαριασμοί τάξεως με την αξία των ενδοκοινοτικών αγορών παγίων σύμφωνα με την ισοτιμία Φ.Π.Α. του ξένου νομίσματος,

04.90.02.18	Φορολογητέα αξία ενδοκοινοτικών αποκτήσεων παγίων 18%	X	
54.00.80.18	Φ.Π.Α. Ενδοκοινοτικών αποκτήσεων (εισροών) Παγίων 18%	X	
08.90.02.18	Φορολογητέα αξία ενδοκοινοτικών αποκτήσεων παγίων 18%		Π
54.00.82.18	Φ.Π.Α. Ενδοκοινοτικών αποκτήσεων (εκροών) παγίων 18%		Π

Χρεοπιστώνονται οι παρακάτω λογαριασμοί με την πραγματική αξία της αγοράς (ποσότητα Ξ.Ν. Χ ισοτιμία ημέρας αγοράς).

12.00.00.18	Αγορές Παγίων Μηχανημάτων από Ευρωπαϊκή Ένωση με ΦΠΑ 18%	X	
50.01.09.00	Προμηθευτές Παγίων Εξωτερικού		Π

Εισαγωγές (Αγορές) Παγίων από Τρίτες Χώρες

Η σημαντικότερη διαφορά στις περιπτώσεις εισαγωγών παγίων από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ο διαχωρισμός της συνολικής αξίας κτήσης σε αξία υποκείμενη σε ΦΠΑ (αξία που προσδιορίζεται από τελωνείο) και σε αξία μη υποκείμενη (η διαφορά μεταξύ πραγματικού κόστους και αξίας τελωνείου).

Παράδειγμα άρθρου εισαγωγών παγίων:

12.00.20.18	Εισαγωγές Παγίων Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%	X	
54.00.28.18	Φ.Π.Α. Αγοράς Παγίων 18%	X	
12.00.20.00	Εισαγωγές Παγίων Μηχανημάτων απαλλασσόμενες	X	
50.01.09.00	Προμηθευτές Παγίων Εξωτερικού		Π

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για τον προσδιορισμό του πραγματικού κόστους της εισαγωγής επειδή δεν μεσολαβεί μόνο το τιμολόγιο του προμηθευτή αλλά και άλλα τιμολόγια (μεταφορικά, εκτελωνιστής) θα πρέπει να δημιουργηθεί φάκελος κοστολόγησης της εισαγωγής για την εύρεση του τελικού κόστους που θα καταχωρηθεί στα πάγια.

Αποσβέσεις Παγίων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με την πάροδο του χρόνου υπόκεινται σε φυσική φθορά ή τεχνολογική απαξίωση, που σαν αποτέλεσμα επιφέρει μείωση της πραγματικής αξίας τους και της ωφέλιμης ζωής τους για την επιχείρηση.

Για να αντιμετωπισθεί η μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων από την φθορά του χρόνου τόσο το λογιστικό σχέδιο όσο και η φορολογική νομοθεσία προβλέπουν τη διενέργεια ετήσιων αποσβέσεων.

Στόχος των αποσβέσεων είναι η χρονική κατανομή της αξίας του παγίου σε κάθε μία χρήση που αφορά με σκοπό τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της χρήσης, καθώς και η αντικατάσταση των περιουσιακών στοιχείων που αποσβένονται για να μπορεί η επιχείρηση να διατηρεί ανέπαφη την παραγωγική της δυναμικότητα.

Άλλωστε, η απεικόνιση της πραγματικής αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης στις οικονομικές της καταστάσεις, επιτυγχάνεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων, ικανοποιώντας έτσι μια από τις βασικές αρχές του λογιστικού σχεδίου, αυτή της σαφήνειας των λογιστικών καταστάσεων.

Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων γίνονται ανάλογα με την κατηγορία του παγίου με δύο βασικές μεθόδους. Τη σταθερή και τη φθίνουσα μέθοδο υπολογισμού. Για την εφαρμογή κάθε μεθόδου χρησιμοποιούνται ποσοστιαίοι συντελεστές μείωσης της αξίας κτήσης των παγίων. Οι συντελεστές αποσβέσεων που ισχύουν σήμερα περιγράφονται στο Π.Δ. 100/1998 όπως διευκρινίσθηκε με την πολυγραφημένη απόφαση ΠΟΛ.1184/1076433/25.6.98.

Σε περίπτωση αποσβέσεων των παγίων θα πρέπει να γίνουν δύο άρθρα. Ένα στην Γενική Λογιστική και ένα στην Αναλυτική Λογιστική.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. για την λογιστική απεικόνιση των αποσβέσεων χρησιμοποιούνται ο λογαριασμός 66 για τον καταλογισμό των αποσβέσεων στην χρήση που υπολογίζονται και ένας αντίθετος λογαριασμός σε κάθε κατηγορία λογαριασμών παγίου που παρακολουθείται στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 99 της ομάδος 1 του λογιστικού σχεδίου.

Σύμφωνα με τα παραπάνω κάθε πάγιο έχει ένα λογαριασμό Αποσβεσθέντων και ένα λογαριασμό Αποσβέσεων. Ο λογαριασμός Αποσβεσθέντων στη λογιστική είναι αντίθετος λογαριασμός της αγοράς και έχει τον ρόλο συγκέντρωσης διαχρονικά όλων των αποσβέσεων. Ο λογαριασμός αποσβέσεων είναι για την ένταξη των αποσβέσεων που αναλογούν στη χρήση και επιβαρύνουν τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης κάθε έτος.

Παράδειγμα άρθρου αποσβέσεων στην γενική λογιστική.

66.02.00.00	Αποσβέσεις Μηχανημάτων	X	
12.99.00.00	Αποσβεσθέντα μηχανήματα		Π

Παράδειγμα άρθρου αποσβέσεων στην Αναλυτική Λογιστική.

92.00.01.66	Αποσβέσεις Μηχανημάτων Παραγωγής / Κέντρο Κόστους 1	X	
92.00.02.66	Αποσβέσεις Μηχανημάτων Παραγωγής / Κέντρο Κόστους 2	X	
90.06.00.66	Διάμεσος – Αντικριζόμενος λογαριασμός Αποσβέσεων.		Π

Ο επιμερισμός της αξίας των αποσβέσεων των παγίων στα κέντρα κόστους γίνεται με βάση το χρόνο απασχόλησης σε κάθε κέντρο κόστους.

Αποσβέσεις Παγίων εκτός εκμετάλλευσης

Εάν κάποιο πάγιο είναι στην κατοχή της επιχείρησης αλλά αυτή δεν το χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της δραστηριότητας της αλλά, για παράδειγμα, το νοικιάζει τότε έχει έσοδα από αυτό που δεν αφορούν την κύρια δραστηριότητα της (έσοδα εκτός εκμεταλλεύσεως). Για παράδειγμα, ένα κτίριο γραφείων που ήταν παλιά έδρα της επιχείρησης και τώρα το νοικιάζει. Σε αυτή την περίπτωση αντί για τον λογαριασμό 66 θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο λογαριασμός 85 για την παρακολούθηση των αποσβέσεων των παγίων που δεν πρέπει να ενσωματωθούν στο λειτουργικό κόστος της επιχείρησης.

Παράδειγμα άρθρου αποσβέσεων παγίων μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος:

85.01.00.00	Αποσβέσεις Κτιρίων – εγκαταστάσεων κτιρίων	Χ	
11.99.00.00	Αποσβεσθέντα Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων		Π

Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο αντιμετωπίζονται και οι **Πρόσθετες Αποσβέσεις** των παγίων. Το λογιστικό σχέδιο τις αντιμετωπίζει σαν αποσβέσεις μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος και ζητάει να καταχωρηθούν απευθείας στον λογαριασμό 85.

Από τον λογιστικό κόσμο έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς ενστάσεις για την αντιμετώπιση των πρόσθετων αποσβέσεων και αναμένεται στην πρώτη αναθεώρηση του λογιστικού σχεδίου ή να δοθεί η δυνατότητα καταχώρησης τους στον λογαριασμό 66 ή να ορισθεί ξεχωριστός λογαριασμός αντιμετώπισης τους.

Πληροφοριακά οι ενστάσεις που έχουν διατυπωθεί έχουν να κάνουν με τον χαρακτήρα των πρόσθετων αποσβέσεων που είναι αποσβέσεις κινήτρων όχι όμως εικονικών αλλά πραγματικών στις περισσότερες περιπτώσεις (διπλές βάρδιες, δυσμενείς συνθήκες περιβάλλοντος που επηρεάζουν την λειτουργία των παγίων, κλπ). Όταν το λογιστικό σχέδιο όριζε την αντιμετώπιση τους σαν αποσβέσεις παγίων εκτός εκμεταλλεύσεως είχε στην αντίληψη του μόνο αποσβέσεις πρόσθετες για φορολογικούς λόγους.

Αποσβέσεις Επιδοτούμενων – Επιχορηγούμενων Παγίων

Όταν οι αποσβέσεις των παγίων αφορούν πάγια επιδοτούμενα επιχορηγούμενα τότε θα πρέπει να γίνει στην λογιστική και δεύτερο άρθρο για την μεταφορά του ποσού που αναλογεί στις αποσβέσεις των επιχορηγούμενων παγίων στα έκτακτα έσοδα της χρήσης.

Παράδειγμα άρθρου αποσβέσεων επιχορηγούμενων παγίων.

66.02.00.00	Αποσβέσεις Μηχανημάτων	X	
12.99.00.00	Αποσβεσθέντα μηχανήματα		Π

41.10.00.00	Επιχορηγήσεις Παγίων Επενδύσεων	X	
81.01.05.00	Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων (ποσό αποσβέσεων επιδοτούμενων παγίων)		Π

Τα ποσά του δεύτερου άρθρου εξαρτώνται από το ποσοστό επιδότησης του παγίου. (εάν δηλαδή το ποσοστό επιδότησης είναι 40% τότε στο δεύτερο άρθρο θα πάει από τις αποσβέσεις χρήσης ποσό ίσο με το 40% των συνολικών αποσβέσεων της χρήσης).

Αποσβέσεις Περιόδου Αδρανείας

Οι αποσβέσεις της περιόδου αδρανείας δεν αφορούν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και γίνονται μόνο για φορολογικούς σκοπούς. Εάν το πάγιο δεν έχει τεθεί σε λειτουργία τότε δεν γίνεται απόσβεση μια και αυτή πρέπει να ξεκινήσει από την ημέρα που το πάγιο θα τεθεί σε λειτουργία. Εάν όμως τεθεί σε αδράνεια ένα πάγιο που λειτουργούσε τότε γίνονται αποσβέσεις αλλά οι αποσβέσεις του διαστήματος λειτουργίας πρέπει να παρακολουθούνται χωριστά μια και δεν επηρεάζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της επιχείρησης αλλά μόνο το φορολογικό.

Παράδειγμα άρθρου αποσβέσεων παγίων περιόδου αδρανείας:

85.02.00.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	X	
12.99.00.00	Αποσβεσθέντα Μηχανήματα		Π

Πωλήσεις Παγίων

Η ενημέρωση της λογιστικής στην περίπτωση πώλησης ενός παγίου θα λέγαμε ότι είναι η περίπτωση με την μεγαλύτερη ιδιαιτερότητα στην λογιστική της αντιμετώπιση.

Αναλυτικότερα:

Σε περίπτωση πώλησης ενός παγίου θα πρέπει να γίνουν τα παρακάτω άρθρα:

1. Το άρθρο προσδιορισμού της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.
2. Το άρθρο καταχώρησης του τιμολογίου πώλησης και
3. Το άρθρο προσδιορισμού του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Το Άρθρο Προσδιορισμού της Αναπόσβεστης Αξίας του Παγίου.

- Πριν από το άρθρο πώλησης θα πρέπει να προηγηθούν ο υπολογισμός αποσβέσεων στο πάγιο μέχρι την ημερομηνία της πώλησης.
- Ταυτόχρονα θα πρέπει να προηγηθεί το άρθρο προσδιορισμού (εύρεσης) της αναπόσβεστης αξίας στην γενική Λογιστική.
- Δηλαδή θα πρέπει να χρεωθεί ο λογαριασμός Αποσβεσθέντων με το σύνολο των μέχρι την στιγμή της πώλησης, αποσβέσεων του παγίου και να πιστωθεί ο λογαριασμός της αξίας κτήσης του παγίου.

Παράδειγμα άρθρου προσδιορισμού αναπόσβεστης αξίας:

12.00.018	Αποσβέσεις Μηχανημάτων		Π
12.99.000	Αποσβεσθέντα μηχανήματα	X	

Το Άρθρο Καταχώρησης του Τιμολογίου Πώλησης

Στην συνέχεια θα πρέπει να δημιουργηθεί το άρθρο πώλησης.

Όπως θα συνέβαινε και σε ένα άρθρο πώλησης εμπορευμάτων θα πρέπει να χρεωθεί ο λογαριασμός του πελάτη και να πιστωθεί ο λογαριασμός του ΦΠΑ Πωλήσεων (παγίων) και ένας λογαριασμός με την αξία πώλησης του παγίου.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. προτείνει την χρησιμοποίηση του ίδιου του λογαριασμού κτήσης του παγίου για την καταχώρηση της αξίας πώλησης. Στην βιβλιογραφία θα συναντήσουμε εναλλακτικά, την χρησιμοποίηση αντίθετου λογαριασμού στην ομάδα 1 του Ε.Γ.Λ.Σ. για την καταχώρηση της αξίας πώλησης.

Εάν θέλουμε να ακολουθήσουμε την δομή του Ε.Γ.Λ.Σ. που επιβάλει την καταχώρηση όλων των εσόδων σε λογαριασμούς της ομάδος 7 θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε ένα τέτοιο λογαριασμό για την καταχώρηση της πώλησης.

Ο καταλληλότερος λογαριασμός του λογιστικού σχεδίου για αυτή την περίπτωση, είναι ο λογαριασμός 75 "Εσοδα παρεπόμενων ασχολιών" και ο πρώτος κενός δευτεροβάθμιος 75.11.

Στόχος του παρόντος δεν είναι να προτείνει έναν από τους παραπάνω τρόπους μια και όλοι είναι λογιστικά παραδεκτοί. Ο έχων την ευθύνη λογιστικής οργάνωσης μιας επιχείρησης θα πρέπει να λάβει υπόψη του την δυνατότητα του μηχανογραφικού του συστήματος καθώς τον τρόπο ενημέρωσης άλλων υποχρεώσεων από την λογιστική όπως είναι οι καταστάσεις ΚΕΠΥΟ και οι δηλώσεις Φ.Π.Α..

Εάν λοιπόν το μηχανογραφικό σύστημα και η εσωτερική οργάνωση της επιχείρησης επιβάλει την χρησιμοποίηση διαφορετικών λογαριασμών για την σωστή ενημέρωση των καταστάσεων ΚΕΠΥΟ για τις αγορές και τις πωλήσεις, τότε επιβάλλεται εκ' των πραγμάτων η χρησιμοποίηση διαφορετικού λογαριασμού για την καταχώρηση της αξίας πώλησης. Το ίδιο συμβαίνει εάν για την μηχανογραφική ενημέρωση των δηλώσεων Φ.Π.Α. απαιτούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί για την καταχώρηση των αξιών εισροών παγίων και εκροών παγίων.

Η λογική αυτή αντιμετώπιση είναι που επιβάλει την χρήση διαφορετικού λογαριασμού για την καταχώρηση των αγορών και διαφορετικού για την καταχώρηση των πωλήσεων. Εάν υπάρχει λύση στο παραπάνω πρόβλημα τότε δεν έχουμε πρόβλημα να προχωρήσουμε στην χρησιμοποίηση του ίδιου λογαριασμού.

Παράδειγμα άρθρου πωλήσεων:

I. Με λογαριασμό πωλήσεων ίδιο με τον λογαριασμό κτήσης (αγοράς) του παγίου.

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%		Π
54.00.78.18	Φ.Π.Α. Πώλησης Παγίων 18%		Π
30.00.00.00	Πελάτες Εσωτερικού	X	

II. Με αντίθετο λογαριασμό πωλήσεων στην ομάδα 1.

12.00.07.18	Αντίθετος λογ/μος – Πωλήσεις Παγίων Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%		Π
54.00.78.18	Φ.Π.Α. Πώλησης Παγίων 18%		Π
30.00.00.00	Πελάτες Εσωτερικού	X	

III. Με ξεχωριστό λογαριασμό πωλήσεων

75.11.02.18	Πωλήσεις Παγίων Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%		Π
54.00.78.18	Φ.Π.Α. Πώλησης Παγίων 18%		Π
30.00.00.00	Πελάτες Εσωτερικού	X	

Το άρθρο προσδιορισμού του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση

Μετά την δημιουργία των παραπάνω άρθρων θα πρέπει να ακολουθήσει το άρθρο προσδιορισμού του Κέρδους ή της Ζημίας από την πώληση των παγίων. Για το κέρδος ή την ζημία από την πώληση το λογιστικό σχέδιο προβλέπει τους λογαριασμούς 81.03 "Έκτακτα κέρδη" και 81.02 "Έκτακτες ζημίες". Το υπόλοιπο του παγίου μεταφέρεται στον λογαριασμό 81.02 εάν είναι πιστωτικό (κέρδη) ή στον λογαριασμό 81.03 εάν είναι χρεωστικό (ζημία)

Σύμφωνα με τα παραπάνω το άρθρο αυτό ανάλογα με το εάν προκύπτει κέρδος ή ζημία από την πώληση είναι το παρακάτω :

I. Με κέρδος από την πώληση (κοινός λογαριασμός αγορών – πωλήσεων).

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%	X	
81.03.02.00	Έκτακτα κέρδη από πωλήσεις παγίων μηχανημάτων		Π

Ο λογαριασμός της αξίας κτήσης (12.00.00.18) χρεώνεται με το πιστωτικό υπόλοιπο που παρουσιάζει μετά την καταχώρηση του τιμολογίου πώλησης.

II. Με Ζημία από την πώληση (κοινός λογαριασμός αγορών – πωλήσεων).

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%		Π
81.02.00.00	Έκτακτες Ζημίες από πωλήσεις παγίων μηχανημάτων	X	

Ο λογαριασμός της αξίας κτήσης (12.00.00.18) πιστώνεται με το χρεωστικό υπόλοιπο που παρουσιάζει μετά την καταχώρηση του τιμολογίου πώλησης.

III. Με Κέρδος από την πώληση (διαφορετικός λογαριασμός αγορών – πωλήσεων).

75.11.02.18	Πωλήσεις Παγίων Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18% (χρεώνεται με την αξία πώλησης για να κλήση)	X	
12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18% (πιστώνεται με την αναπόσβεστη αξία του παγίου)		Π
81.03.02.00	Έκτακτα κέρδη από πωλήσεις παγίων μηχανημάτων (πιστώνεται με την διαφορά της αναπόσβεστης αξίας και του τιμολογίου πώλησης)		Π

Εναλλακτικά θα μπορούσε ο λογαριασμός της ομάδος 7 να κλήση με χρέωση του λογαριασμού κτήσης του παγίου και στην συνέχεια το υπόλοιπο αυτού να μεταφερθεί στα έκτακτα κέρδη ή ζημίες. Απλά θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα άρθρο παραπάνω.

IV. Με Ζημία από την πώληση (διαφορετικός λογαριασμός αγορών – πωλήσεων).

75.11.02.18	Πωλήσεις Παγίων Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18% (χρεώνεται με την αξία πώλησης για να κλήση)	X	
12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18% (πιστώνεται με την αναπόσβεστη αξία του παγίου)		Π
81.02.02.00	Έκτακτες Ζημίες από πωλήσεις παγίων μηχανημάτων (Χρεώνεται με την διαφορά της αναπόσβεστης αξίας και του τιμολογίου πώλησης)	X	

Καταστροφή Παγίων

Αντίστοιχα με την πώληση υπάρχουν περιπτώσεις που ένα πάγιο δεν υπάρχει στην κατοχή της επιχείρησης για λόγους καταστροφής του.
Σε αυτή την περίπτωση το πάγιο παρουσιάζει μία λογιστική συμπεριφορά παρόμοια με την διαδικασία της πώλησης.

Τα άρθρα που πρέπει να γίνουν σε αυτή την περίπτωση είναι:

- Το άρθρο προσδιορισμού της αναπόσβεστης αξίας του παγίου (όπως ακριβώς και στην περίπτωση της πώλησης).
- Το άρθρο προσδιορισμού της ζημίας από την καταστροφή. (είναι παρόμοιο με την περίπτωση της πώλησης – περίπτωση β).

Άρθρο προσδιορισμού ζημίας από την καταστροφή του παγίου.

12.00.00.18	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18%		Π
81.02.10.02	Έκτακτες Ζημίες από καταστροφή παγίων μηχανημάτων	X	

Σε κάθε περίπτωση καταστροφής υπάρχει ζημία έστω και εάν το πάγιο έχει αποσβεσθεί πλήρως. Τότε η ζημία είναι ίση με την ποσότητα του παγίου (αναπόσβεστη αξία).

Δωρεές Παγίων

Μια από τις συναλλαγές που μπορούμε να συναντήσουμε στα πάγια είναι και η δωρεά κάποιου παγίου για κοινωνικές λόγους σύμφωνα με τις επιθυμίες της κάθε επιχείρησης. Συνήθως πρόκειται για πάγια απαξιωμένα – εκτός λειτουργίας που είναι χρήσιμα σε κάποια επαγγελματική οργάνωση – κοινωνική οργάνωση που θέλει να έχει καλές σχέσεις η επιχείρηση.

Η Λογιστική αντιμετώπιση των δωρεών παγίων έχει αρκετές ομοιότητες με την διαδικασία της πώλησης.

Τα άρθρα που πρέπει να γίνουν σε αυτή την περίπτωση είναι:

- Το άρθρο προσδιορισμού της αναπόσβεστης αξίας του παγίου (όπως ακριβώς και στην περίπτωση της πώλησης).
- Το άρθρο μετατροπής της αναπόσβεστης αξίας του παγίου σε λειτουργικό έξοδο.

Άρθρο μετατροπής της αναπόσβεστης αξίας του παγίου σε λειτουργικό έξοδο

12.00.018	Αγορές Μηχανημάτων με ΦΠΑ 18% (πιστώνεται με την αναποσβεστη αξία)		Π
64.06.003	Αξία δώρων παγίων στοιχείων για κοινωνικές σκοπούς.	X	

Στην λογιστική βιβλιογραφία συναντάμε την άποψη ότι οι δωρεές θα πρέπει να απεικονίζονται όχι στην αναπόσβεστη αξία του παγίου αλλά στην πραγματική και να προσδιορίζεται στην λογιστική το κέρδος ή η ζημία από την δωρεά αυτή. Στην πράξη όμως κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει αλλά ακόμη και εάν θέλαμε να συμβεί θα ήταν εφικτό μόνο για τα ακίνητα όπου μπορεί να προσδιορισθεί η αντικειμενική αξία τους και να θεωρηθεί η πραγματική τιμή.

Απαξίωση – Εκτός Εκμεταλλεύσεως Πάγια

Σε πολλές επιχειρήσεις συναντάται το φαινόμενο πολλά πάγια ενώ δεν έχουν ακόμη αποσβεσθεί να έχουν σταματήσει να λειτουργούν είτε γιατί δεν τα χρειάζεται η επιχείρηση για την παραγωγή των προϊόντων της (σταμάτησε η παραγωγή των προϊόντων για τα οποία χρησιμοποιούταν) ή γιατί έχουν απαξιωθεί για λόγους τεχνολογίας (παράδειγμα οι υπολογιστές 386 και 486 των επιχειρήσεων πληροφορικής).

Προκειμένου να διαχωριστούν οι αξίες αυτών των παγίων στην λογιστική προτείνεται (προαιρετικά) η παρακολούθηση αυτών των παγίων σε διαφορετικούς λογαριασμούς του λογιστικού σχεδίου.

Οι λογαριασμοί εκτός εκμετάλλευσης είναι:

Λογαριασμός	Κανονικός	Εκτός εκμετάλλευσης
Αξίας κτήσης παγίου	12.00.00.18	12.10.00.18
Αποσβεσθέντων παγίου	12.99.00.01	12.99.10.01

Στην περίπτωση που ένα πάγιο έχει χαρακτηριστεί εκτός εκμετάλλευσης τότε θα πρέπει να κάθε περίπτωση χρήσης των κανονικών λογαριασμών του παγίου (αποσβέσεις, δωρεές, πώληση) αυτοί να αντικατασταθούν από τους αντίστοιχους λογαριασμούς εκτός εκμετάλλευσης παγίων.

Αναπροσαρμογές Παγίων

Ειδικά για τα ακίνητα και τις εγκαταστάσεις σε ακίνητα προβλέπει ο φορολογικός νόμος ειδική διαδικασία αναπροσαρμογής της αξίας τους. Αυτό γίνεται προκειμένου οι λογιστικές καταστάσεις να απεικονίζουν πάντα την πραγματική αξία της επιχείρησης και όχι μόνο την λογιστική της. Ο φορολογικός νόμος 2065/92 προβλέπει την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων κάθε τέσσερα χρόνια.

Αναπροσαρμογή σημαίνει ότι προσδιορίζω μία νέα αξία κτήσης για το πάγιο και μία νέα αξία για τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Ο προσδιορισμός γίνεται με τον πολλαπλασιασμό των αρχικών αξιών με συγκεκριμένο συντελεστή που ορίζεται με προεδρικά διατάγματα. Έτσι συντελεστής αναπροσαρμογής 2 σημαίνει διπλασιασμό των αξιών κτήσης και αποσβέσεων. Η αναπόσβεστη αξία που θα προκύψει θα είναι η διαφορά από την αναπροσαρμοσμένη αξία κτήσης μείον την αναπροσαρμοσμένη αξία των αποσβέσεων.

Η λογιστική διαδικασία χειρισμού των αναπροσαρμογών περιγράφεται παρακάτω :

Τα λογιστικά άρθρα που πρέπει να γίνουν είναι:

11.00.00.01	Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων	X	
41.07.00.00	Διαφορές Αναπροσαρμογής Παγίων ν.2065/92		Π

Χρεώνεται το πάγιο με την διαφορά από την αναπροσαρμοσμένη αξία μείον την προηγούμενη αξία κτήσης του και πιστώνεται ο λογαριασμός Διαφορές Αναπροσαρμογής.

41.07.00.00	Διαφορές Αναπροσαρμογής Παγίων ν.2065/92	X	
11.99.00.01	Αποσβεσθέντα Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων		Π

Πιστώνεται ο λογαριασμός Αποσβεσθέντων Παγίων και χρεώνεται ο λογαριασμός της Αναπροσαρμογής με την διαφορά της αξίας των αναπροσαρμοσμένων αποσβέσεων μείον την αξία των προηγούμενων αποσβέσεων.

Το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού 41.07 μας δίνει την υπεραξία των παγίων. Ο λογαριασμός 41.07 λέγεται και λογαριασμός υπεραξίας αναπροσαρμογών.

Επιχορηγήσεις Παγίων

Πολύ συχνά οι επιχειρήσεις χρηματοδοτούνται μέσω διαφόρων νόμων για την αγορά παγίων στοιχείων. Για να λάβει επιχορήγηση κάποια επιχείρηση πρέπει να ενταχθεί ή σε κάποιο αναπτυξιακό νόμο. Αναπτυξιακοί νόμοι υπήρξαν στο παρελθόν ο Ν.1262/82 και ο Ν.1892/90, ενώ ο νέος αναπτυξιακός νόμος που ισχύει σήμερα είναι ο Ν.2601/98.

Οι χρηματοδοτήσεις αυτές παρακολουθούνται στον λογαριασμό του λογιστικού σχεδίου 41.10 Επιχορηγήσεις Παγίων. Οι επιδοτήσεις – επιχορηγήσεις αυτές προσδιορίζονται σχεδόν πάντα με ένα ποσοστό στην αξία κτήσης του παγίου.

Σε περίπτωση που δεν γνωρίζουμε το ποσοστό επιχορηγήσεις θα πρέπει να βρούμε την αξία επιχορηγήσεις των παγίων. Η απλούστερη μέθοδος για να γίνει αυτό είναι να πολλαπλασιάσουμε την αξία κάθε παγίου (που αγοράσθηκε με την συγκεκριμένη επιχορήγηση) με την αξία της επιχορήγησης και να το διαιρέσουμε με το σύνολο τις αξίας των παγίων που αγοράσθηκαν με την επιχορήγηση.

Άρθρο λήψης επιχορήγησης

i. Ενημέρωση λογαριασμών ουσίας

41.10.00.00	Επιχορηγήσεις – Επιδοτήσεις Παγίων		Π
38.03.00.01	Λογαριασμός όψεως Εθνικής Τράπεζας N.42578964/245	X	

ii. Ενημέρωση λογαριασμών τάξεως

04.00.00.01	Λογαριασμοί πληροφοριών χρεωστικοί / Επιχορήγηση N.2601/1998	X	
08.00.00.01	Λογαριασμοί πληροφοριών πιστωτικοί / Επιχορήγηση N.2601/1998		Π

Το πρόβλημα προκύπτει στην λογιστική διαχείριση αυτών των παγίων σχετικά, με το ποσοστό του κόστους των αποσβέσεων που δεν πρέπει να επιβαρύνει την λογιστική χρήση, για τον λόγω του ότι η επιχείρηση επιδοτήθηκε για την αγορά του παγίου.

Έτσι στο τέλος κάθε χρήσης μεταφέρεται από τον λογαριασμό 41.10 στον λογαριασμό 81.01.05 "αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων" ποσό ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις των λογαριασμών 66 και 85 που αντιστοιχούν στο ποσοστό εκείνο των αποσβέσεων που αναλογεί στην αξία των παγίων που χρηματοδοτήθηκε για τις επενδύσεις.

41.10.00.00	Επιχορηγήσεις – Επιδοτήσεις Παγίων	X	
81.01.05.00	Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων		Π

Εάν ένα επιδοτούμενο πάγιο πουληθεί ή καταστραφεί τότε χρεώνεται ο λογαριασμός επιχορηγήσεων 41.10 και πιστώνεται ο λογαριασμός του παγίου με την αξία της επιχορήγησης. Το ποσό που θα μεταφερθεί από τον λογαριασμό 41.10 στον λογαριασμό του παγίου υπολογίζεται στην αναπόσβεστη αξία του παγίου της προηγούμενης χρήσης.

41.10.00.00	Επιχορηγήσεις – Επιδοτήσεις Παγίων	X	
12.00.00.18	Αγορές Παγίων Μηχανημάτων με 18%		Π

Αναπροσαρμογή επιχορηγηθέντων παγίων

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20-27 του Ν.2065/92 τα ακίνητα πάγια περιουσιακά στοιχεία (γήπεδα - οικόπεδα, κτίρια) πρέπει να αναπροσαρμόζονται κάθε τέσσερα χρόνια. Η αναπροσαρμογή αυτή γίνεται τόσο στην αξία κτήσεώς τους όσο και στις σωρευμένες αποσβέσεις τους. Ζήτημα προκύπτει όταν τα αναπροσαρμοζόμενα πάγια έχουν επιχορηγηθεί. Στην περίπτωση αυτή και προκειμένου να μην επηρεασθούν τόσο τα αποτελέσματα της χρήσεως που γίνεται η αναπροσαρμογή, αλλά και των επόμενων χρήσεων, όσο και η διαφορά από την αναπροσαρμογή επιβάλλεται να αναπροσαρμοσθεί με τον ίδιο συντελεστή και το υπόλοιπο του λογαριασμού 41.10 "Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων" κατά το μέρος που αφορά τα αναπροσαρμοζόμενα ακίνητα.

Σχετικές με το λογιστικό χειρισμό των επιχορηγήσεων είναι και οι γνωματεύσεις του Ε.ΣΥ.Λ. 29/1988, 41/1989, 56/1990, 61/1990, 298/1998.

Επισκευές – Συντηρήσεις Παγίων

Από τις πιο συχνές επιχειρησιακές διαδικασίες ιδιαίτερα σε παραγωγικές μονάδες είναι η επισκευή και η συντήρηση των παγίων στοιχείων.

Για πολλές επιχειρήσεις υπάρχει η ανάγκη παρακολούθησης των επισκευών συντηρήσεων όχι μόνο λογιστικά αλλά κυρίως διαχειριστικά που αφορά το χρονικό προγραμματισμός τους και την οικονομική παρακολούθηση τους.

Από διαχειριστική άποψη καλό θα ήταν τα τιμολόγια εξόδων που αφορούν επισκευές – συντηρήσεις να μπορούσαν να συσχετισθούν με τα πάγια που αφορούν προκειμένου η επιχείρηση να έχει άποψη για το κόστος επισκευών συντηρήσεων κάθε παγίου χωριστά.

Σύμφωνα με το λογιστικό σχέδιο η παρακολούθηση των κατ' είδος εξόδων επισκευών και συντηρήσεων γίνεται στην ομάδα 6 και στους υπο-λογαριασμούς του δευτεροβάθμιου 62.07.

62.07.00.02	Επισκευές – Συντηρήσεις Μηχανημάτων	X	
54.00.29.18	ΦΠΑ Δαπανών	X	
50.00.00.01	Προμηθευτές Εσωτερικού		Π

Ιδιο-παραγωγή Παγίων

Στην πράξη συναντάμε περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση κατασκευάζει πάγια στοιχεία για λογαριασμό της. Για παράδειγμα, επιχείρηση παραγωγής επίπλων που κάποια από τα έπιπλα που κατασκευάζει τα χρησιμοποιεί για λογαριασμό της, οφείλει να τα παρακολουθήσει στην ομάδα 1 (λογαριασμός 14 για τα έπιπλα) και να τα αποσβένει κανονικά. Σχετικά με το κόστος που θα καταχωρηθεί στην χρέωση του λογαριασμού 14 προσδιορίζεται λογιστικά εάν η επιχείρηση τηρεί αναλυτική λογιστική ή εξωλογιστικά εάν η επιχείρηση δεν τηρεί αναλυτική αρκεί να βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία.

Η λογιστική αντιμετώπιση των παγίων που προέρχονται από ιδιο-παραγωγή είναι:

14.01.000	Έπιπλα γραφείων (από ιδιο-παραγωγή)	X	
78.00.004	Ιδιο-παραγωγή Επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		Π

Υπο-κατασκευή

Σε πολλές περιπτώσεις η επιχείρηση αναλαμβάνει η ίδια να κατασκευάσει κάποια από τα πάγια στοιχεία της. Συνήθως πρόκειται για κατασκευή κτιρίων και εγκαταστάσεων κτιρίων.

Η βασικότερη διαφορά των υπο-κατασκευή παγίων είναι το ότι δεν αποσβένονται ώσπου να ολοκληρωθούν και να τεθούν σε λειτουργία.

Για την λογιστική αντιμετώπιση τους χρεώνεται ο λογαριασμός 15 με πίστωση του προμηθευτή για κάθε τιμολόγιο ή του λογαριασμού 78 εάν πρόκειται για ιδιο-παραγωγή των παγίων με μέσα της επιχείρησης.

Παράδειγμα άρθρου υπο-κατασκευή:

15.01.001	Υπο κατασκευή κτίριο αποθήκης	X	
54.00.118	ΦΠΑ Αγοράς Παγίων	X	
50.00.001	Προμηθευτές Εσωτερικού		Π

Άρθρο μεταφοράς υπο-κατασκευή παγίου σε λογαριασμό παγίων

15.01.001	Υπο κατασκευή κτίριο αποθήκης		Π
11.01.001	Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων	X	

Από την ημερομηνία της μεταφοράς και μετά μπορεί το πάγιο να αποσβένεται. Κανονικά μέχρι εκείνη την ημερομηνία το πάγιο δεν είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνεται στο μητρώο παγίων αλλά μόνο στην λογιστική. Σε περίπτωση που επιθυμούμε να παρακολουθήσουμε στο μητρώο παγίων αναλυτικά την ιστορία του κατασκευής του καταχωρούμε αναλυτικά όλα τα παραστατικά και για την μετατροπή του σε κανονικό από υπο-κατασκευή αρκεί η προσθήκη ημερομηνίας έναρξης αποσβέσεων και λογαριασμού ένταξης στη Γενική Λογιστική.

Όσο παρακολουθείται το υπο-κατασκευή πάγιο στο μητρώο παγίων (υποσύστημα παγίων) θα πρέπει να είναι χαρακτηρισμένο "Υπο-κατασκευή" ή χαρακτηρισμένο «ανενεργό».

Συμψηφισμός Παγίων

Σε ορισμένες περιπτώσεις συναντάμε την συγχώνευση κάποιων παγίων. Την μετατροπή δύο ή περισσότερων παγίων σε ένα. Για παράδειγμα, η προσθήκη δύο κινητήρων σε μία μηχανή παραγωγής. Οι κινητήρες αποτελούν ξεχωριστό πάγιο από την μηχανή. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γίνει μία διαδικασία μεταφοράς των κινητήρων στην μηχανή παραγωγής. Η διαδικασία μεταφοράς θα πρέπει να συμπεριφέρεται στους κινητήρες όπως σχεδόν η πώληση (Δεν θα πρέπει να υφίστανται ποσοτικά και αξιακά από την στιγμή εκείνη το πάγιο κινητήρας). Παράλληλα η διαδικασία μεταφοράς στο νέο Πάγιο θα πρέπει να συμπεριφέρεται παρόμοια με την διαδικασία αγοράς ή προσθήκης εάν το πάγιο υπάρχει.

Η λογιστική αντιμετώπιση αυτής της περίπτωσης έχει ως εξής:

12.00.00.01	Αγορές Παγίων από συμψηφισμό	X	
12.00.00.18	Αγορές Παγίων με 18%		Π

Μεταφορά της αξίας κτήσης

12.99.00.02	Αποσβεσθέντα Πάγια από συμψηφισμό		Π
12.99.00.01	Αποσβεσθέντα Πάγια	X	

Μεταφορά αποσβέσεων

Πάγια από Μετατροπή Επιχειρήσεων

Η σημαντικότερη διαφορά στην λογιστική αντιμετώπιση των παγίων που προέρχονται από μετατροπή επιχείρησης σε σχέση με τα υπόλοιπα πάγια της επιχείρησης έχει να κάνει με την αντιμετώπιση των αποσβέσεων.

Η διαφορά μεταξύ των κανονικών αποσβέσεων των παγίων και των φορολογικά αναγνωρισμένων αποσβέσεων θα πρέπει να αναμορφώσει την δήλωση αποτελεσμάτων της επιχείρησης.

Η διαφορά αυτή καταχωρείται στην χρέωση του λογαριασμού 88.05 "Διαφορές Φορολογικά αναγνωρισμένων και κανονικών αποσβέσεων" με πίστωση του λογαριασμού κερδών ή ζημιών χρήσης προς διάθεση. Με τον τρόπο αυτό προσδιορίζονται μεγαλύτερα κέρδη στην επιχείρηση.

88.05.01.00	Διαφορά Φορολογικά αναγνωρισμένων & κανονικών αποσβέσεων Παγίων	X	
88.99.00.00	Καθαρά Κέρδη Χρήσης προς διάθεση		Π

Η τεκμηρίωση του άρθρου θα πρέπει να βασίζεται στο μητρώο παγίων και σε ειδική στήλη με την διαφορά των φορολογικά αναγνωρισμένων και των κανονικών αποσβέσεων.

Πάγια εκμετάλλευσης

Είναι τα πάγια που ορισμένες επιχειρήσεις τα εκμεταλλεύονται διαθέτοντας τα σε πελάτες (Εταιρείες Leasing). Η διαφορά που παρουσιάζουν σε σχέση με τα κανονικά έχει να κάνει με την παρακολούθηση τους σε χωριστούς λογαριασμούς κτήσης και Αποσβεσθέντων.

Οι διαφορετικοί λογαριασμοί αναφέρονται σε πάγια σε εγκαταστάσεις τρίτων. Θα πρέπει δηλαδή με την διαδικασία αποστολής τους σε τρίτους να πιστωθεί ο λογαριασμός κτήσης τους και να χρεωθεί ο λογαριασμός κτήσης σε εγκαταστάσεις τρίτων και στην συνέχεια να πιστωθεί ο λογαριασμός Αποσβεσθέντων σε εγκαταστάσεις τρίτων με τις μέχρι τότε σωρευμένες αποσβέσεις τους.

12.00.00.18	Αγορές Παγίων με ΦΠΑ 18%		Π
12.07.00.18	Μηχανήματα σε εγκαταστάσεις τρίτων	X	
12.99.00.00	Αποσβεσθέντα Μηχανήματα	X	
12.99.00.07	Αποσβεσθέντα Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων		Π